

1 NOVEMBER 1932.

AFLEVERING 7

NADruk VERBODEN.

Opgericht door E. HEIMANS, J. JASPERS Jr. en Dr. JAC. P. THIJSSE.

REDACTIE :

J. HEIMANS. AMSTERDAM.

Dr. JAC. P. THIJSSE, BLOEMENDAAL.

ADRES DER REDACTIE :

Dr. JAC. P. THIJSSE, BLOEMENDAAL.

UITGAVE VAN :

W. VERSLUYS TE AMSTERDAM.

ADMINISTRATIE :

2e OOSTERPARKSTRAAT 223, AMSTERDAM.

PRIJS PER HALFJAAR f 3.25.

DE ONZALIGE BOSSCHEN.

Ieder Nederlander kent den koepel van Viruly in de Onzalige Bosschen en het beroemde uitzicht, dat men daar geniet: in de onmiddellijke nabijheid het klassieke eiken-berkenwoud met zijn onvergelykelijken groei van adelaarsvarens en dan overal in het rond bosch en nog eens bosch van velerlei kleur en gedaante. Het krachtig gelede landschap laat zich door den woudmantel niet geheel verbergen en zoo zien we niet één vlak veld van kruinen, maar richel na richel van geboomte: wallen van eng aan elkaar gesloten beuken, lossere bouw van eikenwoud, nog verlevendigd door glinsterend witte berken, blauwig groen van dennen, met daarin de roode schemering van de dikke armen in de kronen, luchtig naaldenwerk van larixen, donkere sparren met hun spitse toppen. In de verte vernevelt alles tot lichtblauw. Maar nog altijd liggen daarin de schaduwstrepen als aanduiding van het golvend Veluwsch landschap.

Alleen dat verre blauw ligt buiten het gebied van de Vereeniging tot Behoud van Natuurmonumenten, maar overigens is alles wat wij rondom ons aanschouwen voor nu en voor de toekomst het veilig bezit van de natuurvrienden, uitgezonderd alleen

Nu is dezen zomer de eigenaar overleden en daarmee is voor de Onzalige Bos-
schen het tijdperk van onzekerheid aangebroken, dat maar al te dikwijls wordt inge-

verandering een onduldbare stoornis zou veroorzaken in het schoon geheel.

En nu het oude liedje: ondanks alles, wat de Vereeniging tot Behoud van Natuurmonumenten sinds 1905 voor het Nederlandsche Volk heeft gedaan, telt zij nog slechts een goede twaalfduizend leden. Indien dat er, zooals het behoort, honderdduizend waren, dan zouden die Onzalige Bosschen doodeenvoudig gekocht worden, zonder dat we iemand lastig behoeften te vallen. Maar thans moet de Vereeniging

DE ONZALIGE BOSSCHEN ☼ ☼ ☼ ☼ ☼ ☼ ☼ 195

weer een beroep doen op alle natuurvrienden en wel om giften of rentelooze voorschotten, want het bezit is er niet naar, om daar een rentegevende obligatie-leening op aan te gaan.

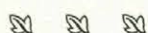
Het lijkt haast onbetamelijk, om in dezen tijd met dit verzoek voor den dag te komen. Maar het zou erger dan onbetamelijk zijn, wanneer de Vereeniging de gelegenheid verzuimde, om het groote natuurmonument aan den Veluwezoom, waaraan reeds zooveel honderdduizenden guldens zijn besteed, in zijn geheel veilig te stellen.

Wanneer iedereen, die met genoegen in de Onzalige Bosschen heeft gewandeld en genoten heeft van het uitzicht bij den koepel, een rijksdaalder stuurt aan het welbekende adres Heerengracht 540, dan blijft er misschien zelfs nog wat over, om er drinkplaatsen aan te leggen voor de vogels, want dat is wel noodig.

Voor het natuurmonument Geusinger veld bij Dwingeloo, de Drentsche heide, zijn indertijd ook giften gevraagd (niet eens rentelooze voorschotten) en daar is toen bijna tachtigduizend gulden voor ingekomen, meest aan betrekkelijk kleine giften (de grootste was f 5000). Zoo moet het nu ook gaan, wees niet verlegen, om slechts een kleinigheid te zenden. Ik sprak dezer dagen met een goeden vriend over de Onzalige Bosschen en die kleine giften. „Dus”, zei hij, „je zoudt het niet schriel vinden als ik vijf gulden stuurde?” Daar heb je het nu, menigeen stuurt liever niets, dan dat hij voor „schriel” gehouden zou worden, ook al hielp hij graag. Lieve menschen, wees nu maar gerust eens schriel; het valt altijd nog wel mee, want ik had dien vriend op een rijksdaalder getaxeerd.

Maar heel erg blijft het, dat de Vereeniging tot Behoud van Natuurmonumenten nog zoo weinig leden telt.

Het secretariaat-penningmeesterschap der Vereeniging is gevestigd Heerengracht 540; het postgironummer is 32391. JAC. P. THIJSSE.

DE KLEINE PLEVIER.

Het is nog niet zoo heel lang geleden, dat we deze plevier voor zeldzaam moesten verslijten. Vijf en twintig jaar geleden schreef de ornitholoog Snouckaert nog: „Er valt omtrent deze species nog veel te onderzoeken wat haar trektijd en broeden betreft. Dit laatste werd geconstateerd bij Cromvoirt (Noord-Brabant) waar Albarda een zeer betrouwbaren correspondent had, en later in Juni 1905 op de uiterwaarden bij Tiel (Gelderland) en 23 Mei 1906 bij Tietjerk (Friesland)”. Het oudste broedgeval is dat van de Wassenaarsche duinen (1867). In 1910 broedde de soort bij Zeeburg en in 1919 en latere jaren vond Ad. Oomen verschillende nesten bij de Hatertsche vennen en langs de Waal. In 1924 ontdekte Pellinkhof meerdere nesten op verschillende plaatsen langs het Maas-Waal Kanaal en in Mei van dat zelfde jaar werd ook een nest met 4 eieren gevonden op afgegraven duinen nabij de Zilk (bollenland). In 1925 zag ik in de Vogelenzangsche duinen een paartje kleine plevieren en nu ik de gedragingen der vogels op de broedplaats beter heb leeren